

UDDANNELSESEDEBATTEN 2022

TEMA:
Flere, der trives mere...

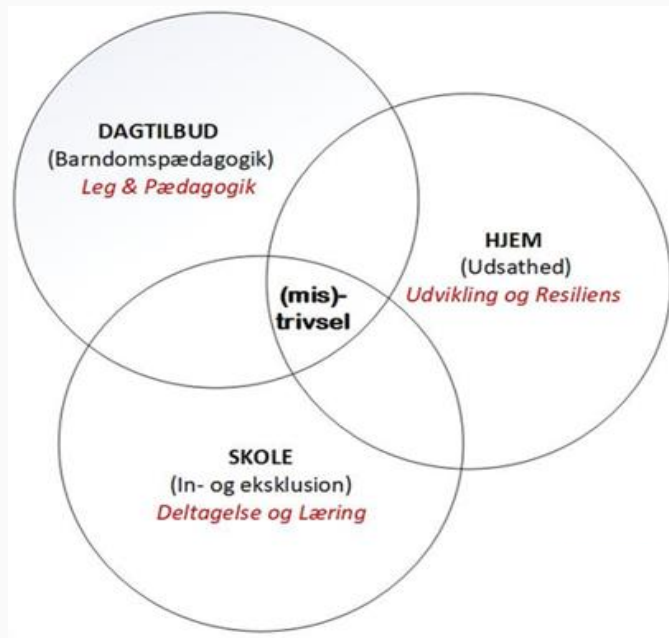
Velkommen på **#uddannelsesdebatten**

Bring ideas to life
VIA University College

Hvordan kan vi forstå (mis)trivsel?

Anette Boye Koch, VIA UC
Mette Molbæk, VIA UC
Anne Marie Villumsen, VIVE

Det komplekse trivselsbegreb

Grønne børn

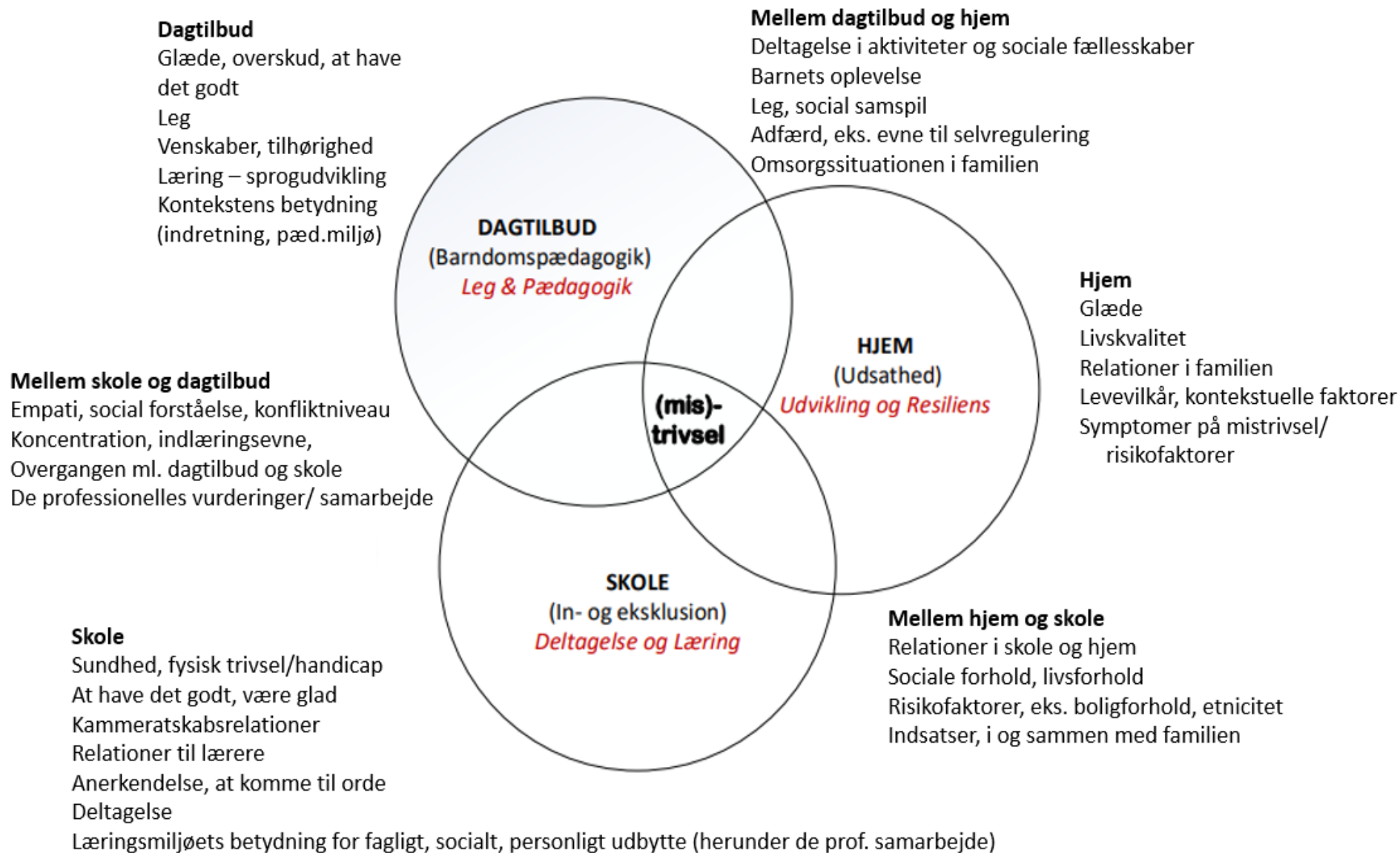
Gule børn

Røde børn

”der er opstået et ideal om trivsel som et personligt mål i livet – en personlig kvalitet alle har krav på”

Grundantagelser og begreber knyttet til de tre kontekster

Forskellige måder at forstå og tale om (mis)trivsel

<i>Subjektiv trivselsforståelse</i>	Egen trivsel, velbefindende og kvalitet Voksnes observationer En følelsesmæssig oplevelse af at have det godt
<i>Trivsel som relationer, interaktioner og omsorgssituation</i>	Knyttet til venskabsrelationer, familie og omsorgssituation Typisk indenfor det sociale felt. Ofte i relation til forskellige risikofyldte betingelser
<i>Trivsel som objektive vurderinger af børns 'tilstand'</i>	Noget, der kan vurderes og ses af andre Et 'udefra og ind' blik Både form af fortællinger, spørgeskemaer og kvantificerbare målinger
<i>Trivsel i relation til læring</i>	Set i forhold til læring med skolen som primær kontekst. Fokus på faktorer 'rundt om skolen', 'i skolen' eller 'elevernes egne oplevelse af skolen'
<i>Trivsel i en deltagelses-optik</i>	Udgangspunkt i elevernes faglige og sociale deltagelse i fællesskaber Ofte i kobling til arbejdet med inklusion Både i dagtilbud, skole og hjem og sammen med de professionelle
<i>Trivsel som determineret af ressourcer (levevilkår)</i>	Betinget af sociale og relationelle ressourcer/determinanter Fokus på levekår og livsbetingelser. Trivsel skabes i samspil med omverdenen afhængig af ressourcer
<i>Risiko og beskyttelse; Trivsel som fravær af risiko</i>	Fokus på mistrivsel eller risiko i varierende grad Forskellige målgrupper af børn og familier Relateret til fx tematikker som vold, overgreb og kriminalitet
<i>Trivsel og mistrivsel som begreb</i>	Et begrebsligt blik på trivsel som begreb Multifaktorielt, komplekst og kontekstuel fænomen Forsøg på indkredsning vha indikatorer, frameworks og taksonomier.

**TRIVSEL SOM
VELVÆRE, VIRKE & VELLIDTHED**
— ET UNGEPERSPEKTIV PÅ TRIVSELSBEGREBET

UDDANNELSESDEBATTEN
D. 28. SEPTEMBER 2022

JENS CHRISTIAN NIELSEN,
DPU, AARHUS UNIVERSITET
JCN@EDU.AU.DK

Oplever ansvar for egen mistrivsel og dens håndtering

Hvis jeg ikke dyrker motion, føler jeg, at jeg skal kaste op, når jeg spiser. Jeg har haft det et halvt års tid. Jeg skal nok selv få det ordnet, men lige nu har jeg ikke overskud. Så jeg må bare gå ud og knække mig, når jeg har spist. Jeg stopper med det, men først når jeg har mere tid til at dyrke motion. Og **når jeg er et sted, hvor der ligesom mere er en lige linje...** Jeg har sagt til min mor: *Mor, det her det bliver jeg bare nødt til at gøre. Det går over når det går over.* Det gør hende selvfølgelig ked af det, men så siger jeg: *Du må bare ikke stoppe mig nu.* Nej, men det ville hun så heller ikke gøre: "Jeg stoler på at du får det ordnet når du føler du kan", siger hun Og det gør jeg også. Jeg kan stoppe når jeg vil, ikke. Så jeg ser det egentlig ikke som noget slemt.

Maja 17 år

Men måske er svaret i tilhøret og de sociale relationer

Hvis jeg ikke dyrker motion, føler jeg, at jeg skal kaste op, når jeg spiser. Jeg har haft det et halvt års tid. Jeg skal nok selv få det ordnet, men lige nu har jeg ikke overskud. Så jeg må bare gå ud og knække mig, når jeg har spist. Jeg stopper med det, men først når jeg har mere tid til at dyrke motion. Og **når jeg er et sted, hvor der ligesom mere er en lige linje...** Jeg har sagt til min mor: *Mor, det her det bliver jeg bare nødt til at gøre. Det går over når det går over.* Det gør hende selvfølgelig ked af det, men så siger jeg: *Du må bare ikke stoppe mig nu.* Nej, men det ville hun så heller ikke gøre: "Jeg stoler på at du får det ordnet når du føler du kan", siger hun Og det gør jeg også. Jeg kan stoppe når jeg vil, ikke. Så jeg ser det egentlig ikke som noget slemt.

Maja 17 år

Hvad er trivsel

– i en skole- og uddannelsessammenhæng?

- Trivsel knytter sig til elever/studerendes subjektive oplevelse af såvel deres trivsel generelt som af hvordan de trives i skolen/uddannelsens faglige/socialt fællesskaber
- Trivsel er også et relationelt fænomen knyttet til det faglige og sociale læringsmiljø og fællesskab, skolen/uddannelsen udgør. Klassefællesskabet er af afgørende betydning for trivslen
- Men skabes også i et samspil ml. faktorer på og uden for skolen/uddannelsen

Hvad skaber trivsel for unge (i skole/uddannelse)?

- Trivsel er for unge forbundet med at være integreret og tryk i ungdomslivets sociale og faglige fællesskaber — og have gode relationer til andre unge
- Følelsen af tilhør og nære relationer til peers gør unge bedre i stand til at tackle mistrivsel
- Hvis skoler har fokus på elevers tilhør til skolen, så styrker det trivslen
- Lærere kan gennem deres relationer til elever fremme elevernes trivsel og tilhør, men deres praksis har også stor betydning for dannelsen af elevernes fællesskaber i spændet mellem det sociale og det faglige

5 opmærksomhedspunkter

Betydningen af unges relationer for håndtering af pres og mistrivsel

Klassens (relationers) betydning for trivsel, tilhør og udvikling

Trivsel 1: Oplevelse af VELVÆRE

Trivsel 2: Adgang til at VIRKE

Trivsel 3: At være VELLIDT

CHRISTINA KRZYROSIK HANSEN

INFORMATION 27. NOVEMBER 2021

Jeg har prøvet at have stress. Det var i 2. g, før det var okay at tale om, at unge kunne have stress. Jeg havde kastet alt for mange bolde op i luften og troede, jeg skulle indfri dem alle sammen på én gang. Der skulle ikke være en finger at sætte på noget af det, jeg rørte ved, og pludselig sortnede det for mine øjne. Jeg brød sammen og lå derhjemme og græd og var ked af og ulykkelig, samtidig med at jeg ingenting følte. Jeg kom til læge, blev sygemeldt og havde enormt svært ved at fortælle mine venner, at jeg havde stress, for det var jo kun noget, virkelig voksne mennesker fik.

Jeg husker især, hvordan tre af mine venner reddede mig. Jeg kunne ikke rigtig noget. Alligevel kom de og var der bare for mig. En af dem købte sådan en lysterapilampe, man bare skal sidde og stirre ind i, og jeg kan huske, at jeg synes, det var fuldstændig åndssvagt, men jeg gjorde det alligevel. Mange, der går ned med stress, pakker sig ind og siger, at de ikke har brug for nogen, og at de bare skal have fred og ro, men det var slet ikke det rigtige for mig. Det, der gjorde, at jeg fik det så godt igen så hurtigt, var mine kammerater, som bare kom og var der. De vil sikkert huske det som mindre, men jeg følte, at de reddede mig op af hullet.